

MOLAOKAKANYWA WA 2025 WA PHEDIŠO YA MOLAO WA TIRELO YA LEKGOTLATHERAMELAO LA PROFENSE YA GAUTENG

(Bjale ka ge o šišintšwe ke Komiti ya Leruri ya Melao)
(Sengwalwa sa Seisemane ke sona sengwalwa sa semmušo sa Molaokakanywa
wo)

(Komiti ya Leruri ya Melao)

MOLAOKAKANYWA

**Molaokakanywa wo o nyaka go tla ka phedišo ya Molao wa Tirelo ya
Lekgotlatheramelao la Gauteng, wa bo-5 wa 1996; le go lebagana le merero
yeo e amanago le wona.**

O PHETHAGATŠWA ke Lekgotlatheramelao la Profense ya Gauteng ka moo go
latelago:

Phedišo ya Molao wa bo-5 wa 1996

1. Molao wa Tirelo ya Lekgotlatheramelao la Profense ya Gauteng wa 1996 (Molao
wa bo-5 wa 1996) o a fedišwa.

Dithulaganyo tša Phetošo

2. (1) Mešomo le maatla a Boto ya Tirelo ya Lekgotlatheramelao ka go Karolo 8(1)
ya Molao wo o fedišitšwego wa Tirelo ya Lekgotlatheramelao la Profense ya
Gauteng wa 1996 (Molao wa bo-5 wa 1996) di tla tšewa ke Bolaodiphethiši bjale ka
ge go akantšwe ka go Karolo 5 ya Molao wa Taolo ya Ditšhelete tša Palamente le
Makgotlatheramelao a Diprofense, e lego Molao wa bo-10 wa 2009 (bjale ka ge o
fetošitšwe).

Leina le le kopana

3. Molao wo o bitšwa Molao wa Phedišo ya Tirelo ya Lekgotlatheramelao la Profense ya
Gauteng wa 2025.

TSEBIŠO YEO E HLAŁOŠAGO GABOTSE – MOLAO WA PHEDIŠO YA TIRELO YA LEKGOTLATHERAMELAO LA PROFENSE YA GAUTENG WA 2025

I. TSEBAGATŠO

- 1.1. Lekgotlatheramelao la Profense ya Gauteng le nyaka go tsebagatša le go fetiša Molao wa Phedišo ya Tirelo ya Lekgotlatheramelao la Profense ya Gauteng wa 2025. Molaokakanywa wo o nyaka go fediša Molao wa Tirelo ya Lekgotlatheramelao la Profense ya Gauteng wa 1996 (Molao wa bo-5 wa 1996) gomme o tla le ka dipeakanyo tša phetogo le merero yeo e amanago le ona.

II. MATSENO

- 2.1. Maatla a go phethagatša melao ya go amana le taolo ya mašeleng, tshepedišo le tlhako ya dipeakanyo bakeng sa diprofense tša ka Afrika Borwa, a wela ka tlase ga khuetšo ya melao ya bosetšhaba. Se se hlatselwa ka Kahlolo ya Kgorotsheko ya Molaotheo ya *Premier: Limpopo Province v Speaker: Limpopo Provincial Legislature and Others*¹. Ka mo kahlolong ye, Kgorotsheko ya Molaotheo, gareng ga tše dingwe, e ahlotše ka gore Molao wa Taolo ya Ditšhelete wa Lekgotlatheramelao la Profense ya Gauteng (Molao wa bo-7 wa 2009) ga o sepelelane le Molaotheo, ka fao ga se wa swanela go šomišwa.² Wo ke Molao woo o kgontšhitšego Lekgotlatheramelao la Profense ya Gauteng, gareng ga tše dingwe, go ipeela melao ya lona ya taolo ya ditšhelete le merero ya tshepedišo. Kahlolo ye go boletšwego ka yona ka mo godimo e hlalošitše gore maatla a melao ya makgotlatheramelao a diprofense, go fapana le a Palamente ya Bosetšhaba yeo e nago le maatla ao a feletšego, a na le mellwane yeo e ngwadilwego ka go Šetulu 4 le 5 tša Molaotheo mmogo le moo Molaotheo o letetšego thwii phethagatšo ya molao wa profense goba fao Palamente e fago lekgotlatheramelao la profense maatla ao.

¹ [2012] ZACC 3; 2012 (4) SA 58 (CC); 2012 (6) BCLR 583 (CC). (*Premier: Limpopo II*)

² Go Tema 17, Kgorotsheko ya Molaotheo e boletše gore—

“Ge go lebeletšwe maitshwara a batšeakarolo, ga go hlokege gore re bolele kudu ka taba ye. Go tloga go hlakile go rena gore melao ye e lego pele ga rena, ntle le Molao wa Leboa Bodikela, ka moka e swana le Molaokakanywa wa Limpopo go lebeletšwe morero le sebopego sa yona. E ngwadilwe ka mokgwa wo o nyakilego go swana gomme ka moka e nyaka go bea melawana ya taolo ya ditšhelete ya makgotlatheramelao a diprofense. Ka moka e emela kekišo ya Molaokakanywa wa kakaretšo wo o hlamilwego ke Foramo ya Bomosepikara. Ka go realo, go a swanela go bolela gore, ka mabaka a go swana le ao a tsopotšwego ka Limpopo, re bona melao ye e sa sepelelane le Molaotheo.”

- 2.2. Molao wa bosetšhaba woo go boletšwego ka wona ka mo godimo ke Molao wa Taolo ya Ditšhelete tša Palamente le Makgotlatheramelao a Diprofense, e lego Molao wa bo-10 wa 2009 (bjale ka ge o fetošitšwe).

- 2.3. Ka boripana, wona o akaretša tlhakosemolao yeo e laolago taolo ya ditšhelete, tshepedišo le tlhako ya peakanyo bakeng sa palamente le makgotlatheramelao a diprofense.

- 2.4. Ka 1996, Lekgotlatheramelao la Gauteng le fetišitše Molao wa Tirelo ya Lekgotlatheramelao la Profense ya Gauteng wa 1996 wo o fetišitšwego pele ga Molaotheo wa Riphabliki ya Afrika Borwa wa 1996. Molao wo o be o nyaka, gareng ga tše dingwe, *go dumelela “go hlangwa ga Tirelo ya Lekgotlatheramelao, go hlangwa ga Boto ya Tirelo ya Lekgotlatheramelao, peakanyo le tshepedišo ya Tirelo, peakanyo ya tekanyetšomatlotlo ya Tirelo, mmogo le merero ya go amana le yona”*.
- 2.5. Le ge go bile bjalo, go bile le dipelaelo ge go etla kobamelong ya Molaotheo tshepedišong ya Molao wo. Sa mathomo, bjale ka ge go laeditšwe ka mo godimo, Molao wo o bile gona pele go eba le Molaotheo wa Riphabliki ya Afrika Borwa wa 1996 gomme o be o hlamilwe go ya ka Molaotheo wa Lebakanyana wa 1993. Ka go rialo, phethagatšo ya Molao wo, le ge e le ka mabaka a go kwišišega, e wetše ka ntle ga maatla a semolao ao lekgotlatheramelao le a filwego. Se se be se tšwane kudu le Molaotheo wa 1996 le Molao wa Taolo ya Ditšhelete tša Palamente le Makgotlatheramelao a Diprofense, elego Molao wa bo-10 wa 2009 (bjale ka ge o fetošitšwe).
- 2.6. Sa bobedi, bontši bja dikarolo tša Molao wo di tloga di tšwane le Molaotheo le tlhako ya melao ya bosetšhaba bjale ka ge go hlalošitšwe ka mo godimo. Dikarolo tše bohlokwahlokwa ke tšeo di bolelago ka mokgwa wo esego wa maleba wa go hlongwa ga lekgotlatheramelao, tirelo ya lona le Boto ya Tirelo ya Lekgotlatheramelao, tšeo ka moka di sa sepelelanego le Molaotheo le Molao wa Taolo ya Ditšhelete tša Palamente le Makgotlatheramelao a Diprofense, elego Molao wa bo-10 wa 2009 (bjale ka ge o fetošitšwe). Boto ya Tirelo ya Lekgotlatheramelao e fiwa maatla a Bolaodiphethiši gomme modulasetulo wa yona ke Spikara yoo, go ya ka Molaotheo le tlhako ya melao ya bosetšhaba, e lego yena Bolaodiphethiši. Gape Molao wo o na le dikarolo tšeo di šoganago le, go fa mohlala, Boto ya Dithentara ya Profense yeo, ka mokgwa wa go se be wa maleba, e šoganago le merero ya go reka ka go akaretša le boabaditirelo le dithoto tšeo e lego dikarolo tšeo di se sa šomago ka ge di tšeetšwe sebaka ke tlhakomolao ya bosetšhaba.
- 2.7. Mafelelong Molao wo o tšewa go ba o sa sepelelane le Molaotheo gomme go tšwela pele go šoma ga wona go ka se feletše kae.
- 2.8. Ka go rialo, ke ka baka la se, Lekgotlatheramelao la Profense ya Gauteng le nyakago go fediša Molao wa Tirelo ya Lekgotlatheramelao la Profense ya Gauteng wa 1996 ka go tsebagatša Molaokakanywaphedišo wo.

III. TSHEKATSHEKO YA KAROLWANA KA KAROLWANA

Karolwana 1

- 3.1. Karolwana ye e nyaka go neelana ka mabaka a phedišo ya Molao wa Tirelo ya Lekgotlatheramelao la Profense ya Gauteng wa 1996 (Molao wa bo-5 wa 1996).

Karolwana 2

- 3.1. Karolwana ye e bolela ka dithulaganyo tša phetošo.

Karolwana 3

- 3.4. Karolwana 3 e na le leina le le kopana. Yona e bolela gore Molao wo o bitšwa Molao wa Phedišo ya Tirelo ya Lekgotlatheramelao la Gauteng wa 2025.

IV. DITLAMORAGO TŠA DITŠHELETE

Molaokakanywaphedišo wo ga o na ditlamorago tša ditšhelete.

V. DITLAMORAGO GO BATŠEAKAROLO

- 5.1. Go boledišanwe le batšeakarolo bao ba latelago – mekgatlo ka moka ya dipolotiki yeo e lego gona ka GPL mmogo le maloko a ikemetšego a Boto ya Tirelo ya Lekgotlatheramelao mmogo le dikomititlaleletšo tša yona. Go lebeletšwe gore dipoledišano le batšeakarolo di tla tšwela pele nakong ya go lebeledišišwa ga Molaokakanywaphedišo wo.